

Til § 4.

Det er ikke en tilskudsbetingelse for alle de af lovforslaget omfattede skoler, at de har haft et fuldt års undervisning, det gælder således de frie skoler. For skoler, som ikke har haft et fuldt undervisningsår, vil det være nødvendigt at have hjemmel til i påkrævet omfang at foretage en forholds- mæssig nedsættelse af udgifterne, inden de indgår i tilskudsgrundlaget, idet man ellers kunne komme til at yde tilskud til andet end tilskudsberettigende undervisningsvirksomhed. Samme hjemmel findes i bestemmelser i de gældende love, jfr. efterskolelovens § 7, stk. 5, folkehøjskole- og landbrugsskolelovens § 8, stk. 6 og husholdningsskolelovens § 6, stk. 7, som det er hensigten at foreslå ophævet ved nærværende lovs ikrafttræden.

For udgifterne under § 3, stk. 2, gruppe 3) og 6), for hvilke der gælder en maksimering efter antallet af årselever, har man herved allerede sikkerhed for, at der ikke i større omfang ydes statstilskud til andet end godkendt virksomhed, og for disse udgiftsgrupper bør yderligere reduktion efter nærværende regel derfor ikke finde sted. Det samme vil i mange tilfælde gælde lønningsudgifterne.

Til stk. 2.

I alle de tilfælde, hvor der i tilknytning til skoleformer under denne lov drives anden tilskudsberettigende undervisningsvirksomhed, vil det være nødvendigt at foretage en udgiftsfordeling. Da man ikke på forhånd ved, hvilke muligheder for kombineret undervisningsvirksomhed, der kan blive tale om, således f. eks. seminarieundervisning erhvervsundervisning eller undervisningsvirksomhed under andre ministerier, har man blot foreslået hjemmel for undervisningsministeren til i sådanne tilfælde at bestemme, hvorledes tilskuddet skal beregnes efter denne lov.

Af bestemmelserne i stk. 1 og 2 fremgår modsætningsvis, at udgifter som skoler med fuldt undervisningsår har i forbindelse med virksomhed, som ikke er tilskudsberettiget efter denne lov, kan medtages i tilskudsgrundlaget inden for de i § 3 stk. 2 givne begrænsninger. Denne modsætningslutning har dog til forudsætning, at der normalt vil være tale om forholdsvis ubetydelige udgifter. Såfremt dette ikke er tilfældet, må de enten holdes uden for tilskudsgrundlaget, eller eventuelle indtægter må helt eller delvis modregnes.

Til stk. 3.

For skoler, som ikke er selvejende institutioner, har man ment at måtte begrænse mulighederne for at opnå overskud, hvilket bl. a. stemmer med de gældende regler for private gymnasieskoler og

studenterkursus, der ikke er selvejende institutio- ner, jfr. gymnasietilskudslovens § 2, stk. 4 og studenterkursuslovens § 3, stk. 4.

Når en privatejet skole efter at have fået samtlige sine udgifter dækket har overskud, finder man det rimeligt, at en vis del af dette overskud anvendes til nedbringelse af statstilskuddet, d. v. s. til delvis dækning af de tilskudsberettigende udgifter, idet disse udgifter (f. eks. bygningsudgifter m. v.) er en forudsætning for, at skolens egne indtægter og dermed overskuddet kan opstå.

Ved overskudsbegrænsningens udformning er der taget hensyn til, at tilskudsordningen forudsætter, at skolerne gennem egne indtægter dækker den del af udgifterne, som ikke dækkes af statstilskuddet. Det drejer sig dels om den resterende procentdel af tilskudsgrundlaget, og dels om driftsudgifter, som ikke indgår i tilskudsgrundlaget, enten fordi de efter deres art ikke kan indgå heri, eller fordi de som følge af de forskellige begrænsninger falder uden for tilskudsgrundlaget. Skolerne må derfor gennem egne indtægter skaffe sig midler til afdrag på gæld og eventuel anden opsparing, og endelig må man regne med, at der også gennem skoledriften skal være mulighed for at opnå et vist overskud. Man har derfor formuleret bestem- melsen således, at overskuddet udgøres af den del af indtægten, der overstiger de samlede driftsudgif- ter, altså ikke blot udgifterne i tilskudsgrundlaget, men tillige de udgifter, som ikke kan indgå heri.

Desuden har man ment at måtte give den private ejer ubeskåret ret til overskud inden for 10 pct. af tilskudsgrundlaget, man har herved også taget i betragtning, at der ikke ydes tilskud til forrentning af egenkapital. Endelig beskæres det over- skydende overskud kun med 50 pct., hvorved man skulle opnå, at den private ejer ikke taber interessen for i naturligt omfang at benytte sin skole til indtægtsgivende virksomhed. De privatejede skolars organisationer er enige i denne overskudsbestem- melse, selv om den ikke fuldt ud er i overensstem- melse med intentionen i organisationens oprinde- lige forslag.

Undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for overskudsbegrænsningen. Der må således på udgiftssiden fastlægges retnings- linjer for de poster, der ikke medregnes i tilskuds- grundlaget, og tillige må der tages stilling til indtægtsposterne. Administrationen af overskuds- bestemmelsen vil kræve, at der for hver skole fore- tages en gennemgang af driftsregnskab og status med henblik på at konstatere det eventuelle drifts- overskuds nøjagtige størrelse.